

21321 – DRETS FONAMENTALS

(Validat pel Pla d'Estudis de 1992)

I. El dret a la llibertat personal (art. 17 CE)

1. El concepte de llibertat i seguretat reconegut a l'art. 17 CE.
2. Titularitat.
3. Garanties constitucionals:
 - a) Reserva de llei orgànica
 - b) Respecte al contingut essencial
 - c) Principi de proporcionalitat
4. Supòsits legals de privació de llibertat
 - a) La detenció i els altres supòsits de privació legal de llibertat
 - b) Els drets del detingut
5. El procediment d'*habeas corpus*.
6. La presó provisional

II. El dret a la tutela judicial efectiva (art. 24.1 CE)

1. Característiques generals
 - a) Estructura de l'article 24 CE i dret a la tutela judicial efectiva
 - b) Caràcter i objecte
 - c) Titularitat: subjecte actiu i passiu
2. Contingut
 - a) El dret de lliure accés a la jurisdicció
 - b) La tutela declarativa
 - 1) La prohibició d'indefensió
 - 2) El dret a una resolució de fons fonamentada en dret
 - 3) El dret d'accés als recursos
 - c) El dret a la tutela executiva i cautelar

III. El dret a les garanties processals (art. 24.2 CE)

1. Drets que despleguen la seva eficàcia en tots els ordres jurisdiccionals
 - a) Dret al jutge ordinari predeterminat per la llei
 - b) Dret a la defensa i assistència de lletrat
 - c) Dret a un procés públic
 - d) Dret a un procés sense dilacions indegudes
 - e) Dret a un procés amb totes les garanties
 - f) Dret a utilitzar els medis de prova pertinents per a la defensa
2. Drets que despleguen la seva eficàcia només en l'àmbit penal i sancionador
 - a) El dret a la presumpció d'innocència
 - b) Els drets de l'acusat
 - 1) Dret a ser informat de l'acusació
 - 2) Dret a no declarar contra un mateix i a no confessar-se culpable

IV. El principi de legalitat penal (art. 25 CE)

1. La legalitat criminal
2. La legalitat penitenciària
3. La legalitat sancionadora

Bibliografia bàsica

- F. Rubio Llorente (dir), *Derechos fundamentales y principios constitucionales (Doctrina jurisprudencial)*, Ariel, Barcelona, 1995. (Vegis la jurisprudència constitucional sobre els articles 17, 24 y 25 CE)
- T. Freixes/ J.C. Remotti, *El derecho a la libertad personal*, PPU, Barcelona, 1993.
- J. García Morillo, *La libertad personal*, Tirant lo Blanch, Valencia, 1995.
- J.M. Casal Hernández, *Derecho a la libertad personal y diligencias policiales*, CEPC, Madrid, 1998.
- I. Díez-Picazo, "Art. 24: Garantías procesales", a O. Alzaga (dir.), *Comentarios a la Constitución española de 1978*, Edersa, Madrid, 1996, vol. III, pp. 19-123.
- J. González Pérez, *El derecho a la tutela jurisdiccional*, (2ªed.), Civitas, Madrid, 1989.
- C. Lamarca, "Legalidad penal y reserva de ley en la Constitución española", REDC, núm. 20, 1987
- T.S. Vives Antón, "El principio de legalidad en el ámbito penal", en AA.VV., *Los derechos fundamentales y las libertades públicas*, Ministerio de Justicia, Madrid, vol. I, 1991.
- A. Nieto, *Derecho Administrativo sancionador*, (2ªed.), Tecnos, Madrid, 1994